

Observatoriul este de două ori în săptămână, M. reurea și Sambat'a.

Prețurile

pentru Sibiu pe 1 anu întregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a în lăintrulu monarchiei pe 1 anu întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci. — Numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Anulu III.

Ori-ce inserate,
se platescu pe serie séu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la a don'a și a trei'a câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.
Prenumeratiunile se potu face în modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adressate a dreptulu la Redactiunea Diariului
„Observatoriulu“ în Sibiu.

Nr. 28.

— Sibiu, Sambata 5/17 Aprile. —

1880.

Revista politica.

Sibiu, 16 Aprile st. n. 1880.

În ședința din 13 l. c. a camerei deputatorilor din Vien'a, fiindu la ordinea zilei desbaterea specială a bugetului și punenduse la votu fondulu de dispozițiune, cabinetulu comitelui Taaffe suferi primul esec (pierdere) parlamentara, refudianduse fondulu de dispozițiune cu o majoritate de două voturi.

Tactic'a adoptata din partea opozițiunii nemtilor centralisti, în urm'a conferenței prealabile tinutu la caval. Ant. Schmerling, au fostu aceea, că cu ocaziunea votarei bugetului se refudie comitelui Taaffe fondulu de dispozițiune, sub cuventu, că de ôrece guvernulu actualu nu se bucura de increderea partidei centraliste, ea nu i pôte votá fondulu de dispozițiune. De și acestu planu alu opozițiunii erá cunoscutu, comitele Taaffe incredienduse prea multu în zelulu partisanilor sei nu s'au îngrijitu, că ei se fia presenti la votare în numeru câtu se pôte mai completu și asia, se întemplá că opozițiunea se fia în stare a votá cu o majoritate minima de două voturi. De ôrece comitele Taaffe au declarat din capulu locului, că votarea fondului de dispozițiune nu o considera a fi pentru sine o cestiune de incredere, nici nu pôte fi vorba de a se face cestiune de cabinetu.

Cu tôte acestea, opozițiunea nemtilor centralisti este incantata de triumfulu sei și organele ei publicistice cu „Neue freie Presse“ în frunte, întonédia unu coru victorios, că și candu opozițiunea ar fi castigatu cea mai strălucita victoria parlamentara decisiva. Abstragendu dela acésta victoria prematura, pe care o serbédia press'a opoziționala, votulu din 13 l. c. pôte servi comitelui Taaffe cá unu Memento fôrte semnificativu, că au sositu momentulu supremu de a isi lamuri situatiunea și a se decide câtu mai curendu, a parasi politic'a sa urmata pâna acuma, care nu este nici calda și nici rece, ci se légana între cele două extreme ale centralismului și ale federalismului. Ecuivocitatea este politic'a cea mai ingrata și mai periculósă și prin urmare și rea, pentru că nu satisface nici pe partisanii guvernului și nice nu este în stare a

impune în modu energicu unei opozițiuni bine disciplinate, care isi urmaresce tînt'a sa dupa unu planu bine precisatu. Comitele Taaffe va trebui deci, pentru că se isi ajunga scopulu seu finalu de a înpacá nationalitatile monarchiei, se se decida a pluti cu tóta iutiéla vaporului printre Scyl'a reactiunii absolutistice și printre Carybdea pseudo-liberalismului centralistu, déca voiesce se ajunga în portulu liberu alu federalismului, care este singur'a și ultim'a garantia a esistenței acestui imperiu poliglotu.

Prin demissionarea bar. Hoffmann din postulu de ministru comunu alu finantierulu și prin demisia la acestu postu a d. Szlavi fostu presedinte alu dietei ungare, șovinismulu magiaru au mai primitu o noua satisfaciune. Subt cuventu, că în poterea pactului dualisticu trebuie considerata paritatea ambiloru factori contractanti și la înpartirea celoru trei portofoliuri ale ministriloru comuni, reusira a castigá pentru sine portofoliulu finantierulu comunu, care cu privire la agendele titulariului nu este alta, decâtu o sinecura bine dotata.

În loculu d. Szlavi înaintatu, diet'a unghurésca și-au alesu de presedinte pe demissionatulu ministru alu comunicatiuniloru d. Pechy, alu carui locu vacantu va servi fara indoiala cá o bine-venita ocaziune de a prinde și înblandí, pe vre unulu din cei mai flamandi opoziționali, în mrejele gubernamentale. Dupa votarea bugetului se astépta punerea la ordinea zilei a noului proiectu de lege pentru reformarea, recte magiarisarea instructiunii în gimnasia și în școléle reale. Pâna acuma nu s'au auditu nemicu, despre vre unu pasu ce s'ar fi facutu din partea autoritatiloru competente romane, pentru combaterea acelu periculosu proiectu de lege și pentru paralisarea noului atentatu, ce se prepara și contra celoru cinci gimnasia romane, care se mai afla în Transilvani'a.

Cu tôte acestea, nu ne indoimu unu singuru momentu, că prelatii nostri și puçinii deputati romani opoziționali, cari s'au strecuratu în diet'a din B.-Pest'a nu voru lipsi nici de astadata dela postulu lor, pentru că se apere nationalitatea și esistența acelu institutu de invetiamentu, înfiintiate și sustinute, nu prin buna-vointi'a guvernului și cu

banii statului, ci cu sudórea și din venitul fundurilor private ale confessiuniloru și din pungile particulariloru.

Superintendentii protestantiloru din Ungari'a și Transilvani'a s'au întrunitu într'o conferența la B.-Pest'a și au decisu, a elaborá unu memorandumu protestu în contr'a acelu decisiuni ale noului proiectu de lege, care ataca dreptulu de proprietate alu institutelor teologice și pedagogice, ale gimnasiiloru și școlerulu reale protestante, precum și în contr'a ingerenței ce isi aróga guvernulu unghurescu în administrarea fonduriloru bisericesci și școlastice. Acelu protestu va fi înaintatu la dieta, mai'nainte de ce va intrá în desbaterea noului proiectu de lege.

Politic'a esterna este predominata de trei mari evenimente politice care sunt: caderea cabinetulu Beaconsfield în Angli'a, dimisiunea principelui de Bismark și periculosulu morbu de care suferé betranulu cancelariu russescu principele Gortciacoff, a carui mórte se astépta în totu momentulu. Fiacare din aceste trei evenimente apasa greu asupra situatiunii politice a diferiteloru state în parte, și nelinisteste spiritele și agita partidele prin incuragiarea unor'a și descuragearea celorualti. Nu incapenici o indoiala, că mórtea principelui Gortciacoff va fi semnalulu unei radicale schimbări, atâtu în politic'a interna și esterna a Rusiei, câtu și a celorualte state europene.

Noulu proiectu de lege despre instructiunea în gimnasia și în școléle reale.

(Urmare.)

§. 30. Candidatii de professura cu diploma voru fi aplicati la inceputu pe timpulu de 1—3 ani numai cá suplenti; implinindu-si chemarea în acestu timpu într'unu modu corespunditoriu, voru primi denumirea de professori ordinari. Individi fara diplome voru putea fi aplicati cá suplenti numai în casulu, cându nu se afla candidati esaminati, și atunci inse numai cu condițiune, că în terminu de doui ani se depuna esamenulu de professoratu, în casu contrariu nu voru putea fi lasati în postulu lor.

§. 31. Numerulu profesoriloru ordinari (afara de directoru) în ori-ce gimnasiu séu școlá reala nu pôte fi mai micu, de câtu numerulu classelor dela acestu institutu de invetiamentu.

Foisiór'a „Observatoriului“.

Poesii populare.

(Urmare și fine.)

X.

Janculu și Urbanu.

Fruandia verde tulipanu
Bate Janculu cu Urbanu
Voinicii de ei!
Janculu bate pe la munte
Urbanu taia mii și sute
Voinicii de ei!
Janculu bate și padiesce
Urbanu bate de parlesce
Voinicii de ei!
Fruandia verde tililie
Urbanu bate câte-o miie
Pe Janculu cine'lu mai tîne
Voiniculu de elu?

XI.

La mórtea barbatului.

(Bocire.)

Sociule, tu dragulu meu,
Dara cum te îndurasi
De pe mine me lasasi
Cu dragi copilasii tei
Si cu dragi fiutii mei?
Rógate de Ddiu
Cá se traiescu baremu eu,
Se-i scapu de necasulu greu.

O, iubite sotiulu meu,
Cum mai lasatu tu la reu!
Eu noroculu l'am perdutu,
De cându nu te-am mai vediutu,
În pamentu l'am astupatu
Cu jale l'am îngropatu.
O, iubite sotiulu meu,
Pentru bunulu Ddiu!
N'ai facutu atáta bine
Se me chiami tu si pe mine,
Se nu me lasi gánditóre
Dupa tine plangétóre!
De ce stai între feresti
Cu mine de nu vorbesti?
Da deschideti buzele
Se-ti audu eu vorbele,
C'ai fostu dulce la viétia
Si mai iubit cu dulcétia.
O, sotiule dragulu meu,
Tie dór' nu ti-a placutu
Ce mosia ai avutu?
Ai cerutu unu coparsieu
Se-ti traiésca sotiulu reu,
Fara usi fara feresti
Cu mine se nu vorbesti
Cu min' se nu te 'ntelnesti!

XII.

Pe celu délú, pe celu colnicu,
Cum se plange unu voinicu,
Cá de ce s'au insuratu
Se mai dea cinci zloti de capu.

XIII.

Fóie verde, fóie lata
Nu stá lumea dintr'o féta,
Cá o féta cá si-o flóre
Sta în gradina la sóre.

Si feciorii sunt draci mari
Cá'su copii de gradinari,
Cându ei tuna în gradina
Tóte florile se inchina,
Dar' georgin'a blastemata
Nu se inchina nici odata,
Nici se dá la paru legata,
Ci se dá la ventu s'o bata,
Si se dá la ventu s'o rupa
Cá georgin'a e flóre scumpa.

E I

Pe fati'a ta candida lúcescu stelutie doua
Si doua arcu negre umbrescu lumin'a loru,
Amorulu strelúcesce, cá picaturi de roua
În ochi'ti plini de farmecu, de viétia si de doru.
Unu zimbetu de sperantia pe buz'a ta iubita,
O dulce fericire e scrisa în fati'a ta,
La ea a mea gándire eternu este tintita
Cá-ci te iubescu si suferu... si nu te potu uitá.
Iubescu!.. ah! foculu tainicu ce 'n ochii tei lúcesce,
Petrun'sau fara mila adencu în peptulu meu;
Nimic'a nu'mi mai place... nimicu nu risipesce
Dorerea ce m'apasa si chinulu ce simtiu eu.
Esti visulu celu mai gingasiu, care 'mi suride 'n nópte,
Esti farmeculu ce 'naltia pe omu spre Creatoru,
Iubit'a ta zimbire, si-a tale scumpe siópte
Inspira 'n alu meu sufletu amoru si é' amoru.

(Resboiulu.)

J. Botezu.

§. 32. Măsimulu órelor de instructiune pe septemana pentru scolari este (făra órele de gimnastica) în clasele inferioare 28, ór' în cele superioare 30 óre.

§. 33. Esercitiile gimnastice trebuie întocmite în tóte institutele de invetiamentu astfelu, că făcare elevu se participe pe septemana de 4 ori câte o óra la esercitiu, care trebuie se corespundia etatii si poteriloru sale fizice.

Fiacare scolariu se va instruí, încependu dela class'a 5 până la terminarea cursulu întregu de invetiamentu, si în exercitiu de arme (infanteria) si în tragerea la semnu. Esercitiile gimnastice cu acesti scolari se voru tiené de doue ori pe septemana si pe lângă acestea esercitiile militare odata.

De aceste exercitiu militare sunt dispensati numai scolarii, cari nu sunt apti trupesce, pe bas'a unei opinii medicale.

Armele de lipsa pentru exercitiile militare si tragere la semnu, munitiunea, aparatele de gimnastica si militare ilu stablesce ministrulu de instructiune în întielegere cu ministrulu pentru aপরeraa tieriei.

Tragerea la semnu si celelalte exercitiu militare voru avea locu sub conducerea si priveghierea individiloru, pe cari ministrulu pentru aপরeraa tieriei i-au declarat apti pentru acést'a, si déca nu se va aflá unu atare individuu între invetiatorii institutulu, ministrulu de instructiune în întielegere cu ministrulu pentru aপরeraa tieriei va incredintiá la cererea directiunii cu instructiunea pe cineva, care va primí dela statu unu onorariu corespundietoriu pentru ostení'a sa.

Si aceste exercitiu militare se voru tiené sub inspectiunea imediata a directiunii dela institutul de invetiamentu.

§. 34. În fiacare classa a gimnasiulu séu scólei reale nu potu fi de regula mai multi de 50 scolari. Unde numerulu scolariiloru în cinci ani dupa olalta trece preste 50, se voru infintiá clase paralele si se voru sporí poterile de invetiamentu conformu §§. 26 si 31. În acést'a privintia dispune în institutele de statu si în cele sustienute din fonduri ministrulu de culte si instructiune, dara în institutele sustienute de ordine monachale este îndatoratu ordinulu respectivu, a face dispositiunile de lipsa.

Deca numerulu trece numai cu puçinu preste 50 ministrulu de culte si instructiune póte recede dela infintiarea unei clase paralele pe temeulu uniu raportu motivatu ce va face în asemenea casu.

§. 35. Edificiile de scóla trebuie zidite în locuri sanetóse, uscate si proviedute cu sale de invetiamentu, desennu si gimnastica spatióse, luminóse si cu ventilatiune în numeru suficientu si în proportiune cu numerulu scolariiloru.

§. 36. În fiacare scóla de mijlocu se infintiédia pentru professori o biblioteca de specialitate, pentru scolari o biblioteca de lectura si o colectiune, asia cum o cere cualitatea institutulu, de obiecte si aparate fizicale, chemice, naturale, istorice, geografice si geometrice, mai departe o colectiune de modele de desennu si gipsu si o sala de gimnastica întocmita cum se cade. Pe fiacare anu va trebui se se întrebuintie óre-care suma pentru sporirea acestoru biblioteci si colectiuni.

§. 37. În gimnasia si scólele reale se voru tiené în finea fiacarui anu scolasticu esamene publice. Elevii cari au absolvatu class'a a opta, depunu pe lângă esamenulu de classa si unu esamenu de maturitate; în acést'a privintia dispune sectiunea IV.

§. 38. Timpulu anualu de studiu, socotindu-se si dilele de serbatóre si ferii intercalate, numera la 10 luni. Feriile se voru tiené în lunile Julie si Augustu.

(Va urmá.)

Romania.

(Inmormentarea generalulu Maghieru.)

Éta discursulu rostitu de d. G. Chitiu în biseric'a sf. George cu ocasiunea ceremoniei religióse a inmormentarii regretatulu generalu Maghieru:

Prea santi parinti,
Domnii mei!

Inca o figura ilustra dispere astadi din mijlocul nostru, din sinulu parlamentulu romanu, de pe scen'a politica a tieriei nóstre.

Generalulu Maghieru nu mai este!

Elu a plecatu pentru totdeauna din acést'a lume trecétóre, cá se reintre în sinulu eternitatii, alu infinitulu.

Fi-va óre acést'a durerósa despartire a omulu de totu ce a iubit, de totu ce a creat, de totu ce si-a insusitu prin lupte si fatige, în acést'a cruda viétia, efectulu uniu verdictu inexorabilu — fatalu alu uniu geniu destructoru, séu este resultatulu, desnodamentulu firescu alu luptei continue si inversiunate dintre spiritu si materia, dintre viciu si virtute, dintre visu si realitate?

Nu scimu. Déra ceea ce cu totii simtimu, ceea ce cu totii credemu, scimu, chiar' prin cea mai íntima a nóstra convictiune, este: cá spiritulu, ide'a, principiulu, virtutea nu potu fi prad'a neantulu, nu potu fi distruse nici anihilate; ci din contra, ele traiescu, si traiescu în perpetuitate, producéndu si ingenerandu myriade si milióne de alte idei, de alte spirite, principie si virtuti.

O lume ideala! patria creata de cugetarea cea neadormita si eternu veghietóre a omenirii, conceptiune sublímă a ratiunii si a geniulu lui Platone, a lui Socrate si a lui Christu, tu nu esti, tu nu poti fi numai o copilarésca ilusiune, o amagítóre fantasmagoria; nu! tu esti, tu trebuie se fi o adeverata realitate.

Déra tacere! Éta umbr'a Cavalerulu olteanu, care planandu de asupra acestui momentu reapere înainte ochiloru mintii nóstre desteptate; ea pare cá stá se vorbésca, se respunda acelora, cari s'aru mai potea îndou.

Vorbescé omu-legenda — erou-epopea!

Auditi!

Este elu — alesulu între alesi, junele bravu între cei bravi, care la 1821, nenumerandu de cátu 20 de primaveri, aprinsu de strigatulu patrioticu alu lui Tudoru Vladimirescu, încinge virginal'a spada si, în capulu unei cete de panduri — de voinici cá si densulu, maresce legiunea Eroului, care insurge tier'a cá se sfarime jugulu corruptoru, jugulu rusinosu alu Fanarulu.

La 1828, inspiratu de aceleasi idei si sentimente nationale, cu bratiulu si peptulu otelitu prin foculu insurectiunii, totu în fruntea panduriloru sei, ia parte strelucita la victori'a dela Bailesci, în Romani'a mica, unde, prin neintielegerea comandai „na zat" inapoi, retragere! Romanii crediendu cá li se comanda „la satu" si dandu asaltu intariloru turcesci, isbutescu a pune pe tuga o ostire de diece ori mai numerósa de cátu cea russo-romana.

De aci, din batalia în batalia, din victoria în victoria, capitanulu romanu ajunge cu cetasi sei înainte Plevnei, si cá printr'unu instinctu profeticu, împreuna cu Solomonu si alti frati romani de arme, arata calea pe care, preste o jumetate de secolu, armat'a romana, cu Domnulu ei în capu, va urma-o vitejesce pentru glori'a si independintia a Romaniei!

Doue diecimi de ani trecura apoi din viétia natiunii; ani de lupte, de sperantie, de sfortiaru si de labóre necurmata; si, candu suflarea cea invietóre a libertatii din Occidentu reincaldiesce si încinde ánimile june ale patriotiloru romani; candu Romani'a scóte unu suspinu si unu tipetu din peptulu ei apasatu pentru Libertate si Nationalitate, Maghieru, parasindu tog'a civila a boierulu, reincinge din nou spad'a sa înca fume-ganda de sangele resbelulu independintiei si devine îndata bratiulu si scutul poternicu alu revolutiunii nationale din 1848.

La apelulu seu patrioticu diece mii de Olteni se punu sub comand'a generalulu loru în Tabar'a lui Traianu, din judetiulu Velcea.

Doue armate poternice navalescu atunci în tíera si amendoue somédia pe generalulu revolutiunii a se supune. Elu le respunde cu antica mandria romana: „Déca inamicii nostri sunt îndouiti, si spad'a mea are doue taisuri."

Dara vai! politic'a si diplomati'a straina reusiescu la gubernulu celu inpusu tieriei, si ostirea este congediata, si Maghierulu pléca în esiliu!

O! cine ar potea descrie dorerea si desperarea aceloru bravi osteni cari, cu tóta immens'a incredere ce aveau în patriotismulu si în viteji'a generalulu loru, se indignara, se revoltara chiaru si sfaramindu'si armele în mania radícau pumnii cátra ceru blastemandu pe aceia, cari nu'i lasau a'si versá sangele pentru aপরeraa patriei ingenuchiate!

Romania, Romania! numai cei cari au vedu; numai cei cari au întielesu si au admiratu asemenea momente de santa nebunia a filoru tei osteni, numai aceia au recunoscutu în tine pe fiic'a Romei eterne, numai aceia potu avea credintia în nesecabil'a ta virtute.

Legionari rebeli ai taberei din campi'a lui Traianu, Pompieri eroi din Délulu Spirei, voi ne-ati incredintiatu mai anteu de ce este si ce póte fi capabila natiunea romana!

Maghieru pléca déra în esiliu, inse ia cu densulu santulu tabernaculu în care erá depusa Constitutiunea proclamata pe campulu libertatii, Constitutiunea pe care jurase si pe care o aপরeraa în mai multe lupte contra reactiunii.

De atunci si până în ultimulu seu momentu niciodata elu n'a mintitu principiiloru sante ale nationalitatii si ale libertatii.

De atunci si până ieri, elu n'a incetatu unu momentu de a luptá pacnicu si perseverentu pentru dreptate, pentru libertate si progressu. Tóta dorintia sa, tóta ambitiunea sa cea mai ardenta erá aceea d'a servi în veri-ce ocasiune cá soldatu credinciosu patriei si partidulu nationalu, caroru se devotase fără reserva, fără cugetari ascunse.

Spiritu activu, vointia energica, caracteru perseverinte si infatigabilu, pareu cá este creatu numai pentru lupta, pentru actiune, pentru viétia viua; si, cu tóta gravitatea morbulu ce se incuibase în sinu-i în celu din urma timpu, cu tóta sarcin'a aniloru, unu octogenaru, cine din d-vóstra nu-si aduce aminte de gesturile-i sprintene, de statur'a sa cea drépta, de mantínerea-i barbatésca?

Pareu cá vedemu înainte-ne muntele celu verde alu Gorjulu, sfidandu nuorii cu crestetulu seu albitu de ninsóre.

Inse éta: acestu munte maretiu si frumosu contínea în intraliele sale unu vulcanu ardietoru — o flacara care consuma neincetatu coperementulu seu umanu.

O sgduitura teribila, unu cutremuru de o secunda si flacar'a interna a isbucnit si isbucnindu, a prefacutu în tierana acestu capu de opera alu naturei!

Omulu dispere, pulbere suflata de venturi — nici se mai cunósce locul seu!

Esi déra, flacara degagiata de ori-ce legaturi mortale! Insufletiesce-te spiritu-cugetare, schinteia esita din scaparea fortieroru creatrice, reintra în focariulu de unde te ai deslipitu, dupa ce ai stralucitu cu potere spatiulu unei clipiri de ochiu.

Dute umbra fericita, umbra neuitata! Calea ta, este calea nemuririi si a eternitatii. Unu coru de angeri te astépta la portile empirei ceresci, cá-ci justiti'a nationala ti-a însemnatu locul la drépt'a Domnulu Tudoru Vladimirescu, alu carui vrednicu urmasiu ai fostu.

Sufetele panduriloru si ale dorobantiloru morti pentru patria si libertate te saluta dejá cu respectu, cá pe demnulu loru capitanu.

Éra noue, lasa-ne scump'a si pretió'sa ta suvenire. Fiii filoru nostrii, generatiunile viitóre voru aflá în reamintirea virtutiloru cetatienesci cu care te-ai ilustratu unu nobilu sufletu si unu mare caracteru, pe care admirandu-lu, se voru sili a ilu imitá.

Éra fiulu teu, junele oșteanu Maghieru, care dejá a calcatu în urmele pasiloru tei de vitejia, te va avea purerea înainte mintei sale, si, cá puíulu vulturulu din Carpati, va cautá se atinga înaltimele strabatute de iubitulu seu parinte.

Inca odata déra, în numele Adunarii nationale, salutare piósa si plina de respectu si de veneratiune, umbra marétia a Cavalerulu Olteniei!

Eterna fia-ti memori'a! („Romanulu.")

Corespondentie particularie ale „Observatoriulu".

— Sibiiu, 16 Aprilie st. n. 1880.*)

„Mai multi."

Déca (?) acei: „Mai multi", cu datulu Bra-siovu 19/13 1880 dela pagin'a 107 a acestui jurnal, au ascultat prelegerea mea despre: „Schitie si obede din Blasiu," si resultatulu primei ascultari a produsu sentimentele ce le esprima în corespondintia lor, atunci, me vediu necesitatu a deschide pentru individi de atare capacitate unu ciclu separat de prelegeri publice asupr'a aceleasi teme. Prelegerile voru fi gratis si cá se aiba resultatulu doritu le voi tiené loco Sibiiu din 2—8 Maiu n. adeca în septaman'a cea luminata.

Respunsulu meritoriu la corespondintia celoru: „Mai multi," mi'lu rezervu până la publicarea prelegeriloru mele humoristice prin tipariu. Pána atunci asiguru pe cetitorii acestui jurnal, si pe totu ce nu e inca petrificatu în confessiune, cá prelegerea mea e absolutu curatita de noroiulu în care scormonescu acei: „Mai multi."

Provocu pe acei: „Mai multi" la dovada, prin publicarea numelu lor, cá au ascultat prelegerea mea, — nu cá i-a întielesu tendintia — si dovédindu-mi, le promitu, cá me taraiu din Sibiiu până la Blasiu în genunchi si rogu pe totu ce esista în Blasiu până la celu din urma tipéu de ertare. Pána atunci . . . etcetera . . .

Éra în cátu privesce not'a facuta, me simtiu îndreptatitu a afirmá, cá de candu a venitu Dumnedieu la cunoscintia, cá esista uniti n'a aপরeraa ni-menea interesele Blasiulu cu atáta caldura cá mine în prelegerea mea despre „Schitie si obede din Blasiu."

Popa.

— Din dieces'a Lugosiulu.

Stimate domnule Redactoru! N'amu creditu celoru publicate în diariulu d-vóstra Nr. 7 despre unele cause neplacute ale diecesei Lugosiulu, cu atáta mai

*) Dandu locu si acestei replici, credemu a fi satisfacutu pe deplinu reciprocitatii si declaramu totu-odata, cá, în cátu ne privesce pe noi consideramu incidentulu acest'a cá terminatu cu atata. Red. Obs.

mare intristare a âmei sum silitu acuma a constatá, cá una parte din cele acolo atinse si referitóre la parochi'a gr. cat. a Lugosului spre nu puçina indignare a clerului in rezultat e implinita. Cualificatiunea, servitiulu publicu diecesanu, clerulu mai meritatu éراسi e delaturatu.

In anulu 1870 parochi'a centrala gr. cat. din Lugosiu prin arbitriulu reposatului in Dlu Episcopu Ioanu candva Olteanu pe cont'a puçinului cleru mai calificatu, si contr'a vointiei Consistoriului s'a complenitu cu unu moralistu, care apoi in 1879 scie Dumnedieu cum deveni canonicu. In 1880 spre mirarea tuturor, éراسi cu preterarea clerului mai destinsu, precum se dice (?) nu fàra tóta voi'a Consistoriului, acea parochia s'a complenitu cu unu preotu tineru aba de 5 ani in diecesa, fàra servitiu si meritu pentru diecesa.

E dreptu cá vestea ajunsa si pe la noi ar vrea se scia, cá acésta denumire facuta la propunerea Consistoriului din partea erariului ar fi facutu sange reu si in centru, parte cá aceea s'ar fi intemplat contra vointiei episcopului diecesanu, parte pentrucá cu delaturarea candidarei consistoriale si denumirea celui in loculu alu 3-lea propusu, acelu V. Consistoriu s'ar simti in càtu-va atinsu in auctoritatea sa.

Dar' rogu-ve ce se dica clerulu? clerulu mai meritatu in diecesa? si prin acésta denumire delaturatu si batjocoritu, dóra in parte bunicica chiaru nu fàra vointia Consistoriului? Dóra se mai rabde — cum e dical'a?

Càtu scimu si a strabatutu si pe la noi, acele mai cá nu ne-aru lasá in indoieála, cá celu denumitu cu preterarea propunerei consistoriale Simeonu Tamasiu economu (?) episcopescu, dieu pe càl strimbe ar fi ajunsu nu la St'a Vinerea, ci chiaru in beneficiulu parochialu alu Lugosului. Fatia de acésta dicemu: caracterulu de preotu romanu ne dictédia a despretiui intrigele si mijlocirile venite dela straini, care in ultim'a linie tntescu spre calcarea auctoritatii clerului romanu si apoi de regula se resbuna amaru.

Se ni-se ierte inse a intrebá, óre póte-se tóta strembatatea se se arunce numai pe efectulu causei, fàra a cercá ca us'a? De si despretiuiu modulu efectului castigatu, dar' nu cutediamu a atribuí tóte aceluia; càndu cu noi scie tóta dieces'a, cá multi dintre preoti si protopopi meritati recusera dupa parochi'a din cestiuene. Si in fati'a acestora, de si trebuie se damu deschilinitu respectu celui loco primo propusu, care pentru servitiile sale indelungate in administratiunea diecesei beneficiu mai destinsu ar meritá, ne vine totusi a intrebá óre membrii V. Consistoriu episcopescu nu au avutu si alti destui recurenti meritati, teologi déca vréu dela Pest'a si Vien'a, protopopi? si déca asia, cum s'a potutu intemplá cá acesti'a se fia delaturati? séu nu a sciutu s. Consistoriu, cá Patronulu póte se denumésca pe ori si care dintre cei 3 propusi? Credemu cá tóte aceste le-au sciutu membrii consistoriali din centru mai bine de càtu noi, si càndu cugetamu la procedur'a observata in acésta cauza ne vine se ne intrebamu, déca nu stamu éra fatia cu favoruri se nu dicu intrigi personale?

Se nu se caiesca cei dela càrm'a diecesei, cá ni se pare cá Patronulu a urnatu numai exemplulu membrilor s. Consistoriu. Acum'a cá procedur'a se fia incoronata (?) faca din parochu.... urmatoriu predecessoriului acelu'a.

Cine apoi simte mai tare de càtu clerulu curalu càndu se bantue auctoritatea consistoriala? Cainti'a acésta fatia cu caus'a Lugosului ni-se pare zadarnica. Óre nu are, nu a avutu amàna s. Consistoriu dreptulu, póteia si infuinti'a pentru aperarea auctoritatii sale, ori dóra aceste din politica inalta se sfiesce ale intrebuintiá, séu nu e spriginitu de cei chiamati? Aici e si clerulu curalu, fia numai chiamatu in sínóde cá se-si spuna dorinti'a si jalb'a sa, se se céra dela densulu, nu numai sarcine, ci si votulu seu fia in destulu respectatu si nu ne indoimu nici unu minutu, cá va si sci se se espuna pentru vadi'a si auctoritatea sa si a scaunului episcopescu, si atunci se voru ciontá dóra si caile la intrigi.

Fatia de caus'a canonicatului spunemu, cá si noi amu intielesu despre unele amenintari necualificabile esite dela o gura mare si fala góla. Spre miciorarea unoru atari amenintari, credemu a spune dorinti'a clerului, cá interessulu diecesei pótesce, cá cei chiamati chiaru in complinirea stalului canonicalu pentru totudeun'a se se lapede de principiulu dualismului pàna aci póte observatu anume: de ardelénu si banatianu, celibé séu insuratu, caruntu séu tineru, cá-ci acésta samenura intre fii unei si aceleiasi diecese si néindestulire basata. Principiulu supremu se fia cualificatiunea, caracteru nepatatu, servitiu publicu diecesanu adeveratu, cá-ci aceste merita respectare.

Fia cele de pàna aci de inveti pentru respectarea dreptatii. Altii.

Sciri diverse.

— (Necrologu.) Maria Hatosiu cá socia, Clemente Hossu cá fiu, Joanu Hossu preotu in Glodu cá frate, Alesandru preotu cá nepotu, Maria Hossu maritata Antoniu Nemesiu preotésa cá nepóta, Flore Hatosiu cá afine si in numele numerosilor consangeni anuncia, cá

Clemente Hossu,

fostu jude singulariu in Olperetu, proprietariu si membru ordinariu alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu etc. in 7 l. c. in etate de 70 ani a repaosatu in Glodu, unde in 9 l. c. s'a si astrucatu asistandu unu publicu numerosu.

Reposatulu au fostu unu romanu adeveratu, jude dreptu si omu filantropicu si poporalu.

Fia-i tferin'a usióra si amentirea eterna!

— (List'a Nr. 14) a contribuitorilor incurse la comitetulu subsemnatu in folosulu inundatiloru.*)

Transportulu totalulu din List'a Nr. 13 publicata in Nr. 27 a. c. alu „Observatoriulu“ . fl. 2448.85 cr.

Dela comitetulu reuniunei romane de cantari din Sibiu cá venitulu jumetate alu petrecerei cu dantiu din 13 Martiu a. c. fl. 45.— cr.

Prin dlu Romulu de Crainicu parochu in Dobr'a, cá resultatulu unei colecte in parochi'a Dobr'a . . . fl. 12.50 cr.

Prin dlu Desideriu Borbol'a avocatulu in Lipov'a dela urmatorii: Desideriu Borbol'a 2 fl., D. Cismasiu 1 fl., D. P. Simonu 1 fl., A. Ciordanu 1 fl., T. Talosi 20 cr., I. Marcoviciu 50 cr., Gr. Lazaroviciu 50 cr., B. Singer 50 cr., L. Ciceiu 1 fl., M. Gross 20 cr., S. Messer 20 cr., I. Glatz 20 cr., E. Lazaru 50 cr., G. Fagarasiu 2 fl., Rozinsky G. 1 fl., L. Panaiotu 1 fl., A. Hagycis 50 cr., M. Sandoru 1 fl., M. Weiss 30 cr., Dr. A. Weiss 30 cr., Ig. Ledermann 20 cr., G. Barna 50 cr., A. Folcz 20 cr., K. Kris 50 cr., J. Ratiu 1 fl., M. Haszler 1 fl., E. Covaciciu 50 cr., G. Dölle 50 cr., I. Nagy 1 fl., N. Sierbanu 1 fl., N. N. 30 cr., Dr. Wanner et Gusti 1 fl., D. Onu 30 cr., G. Jancoviciu 50 cr., F. Ringeisz 50 cr., J. Nedelcu 10 cr., sum'a fl. 24.— cr.

Prin a celasiu dela dd: J. Tuducescu 1 fl., Cr. Ghinchiciu 1 fl., A. Daliciu 30 cr., J. Ardeleanu 50 cr., C. Craciunu 50 cr., G. Maleiu 2 fl., J. Micu 30 cr., N. Capruceanu 30 cr., V. Munteanu 1 fl., N. Munteanu 1 fl., M. Munteanu 50 cr., R. Bichiceanu 30 cr., A. Popoviciu 20 cr., Fl. Bugi 30 cr., Sima Mircu 10 cr., D. Munteanu 30 cr., N. Rotariu 40 cr., T. Munteanu 20 cr., N. Rosiu 10 cr., D. Cismasiu 50 cr., St. Dragea 1 fl., J. Vuculescu 50 cr., J. Suci 50 cr., scolarii din class'a mare 40 cr., sum'a fl. 13.20 cr.

Prin a celasiu dela dd: I. Schauer 50 cr., A. Micu 1 fl., S. Martinoviciu 30 cr., A. Folcz 20 cr., D. Klaubez 20 cr., Graef Balint 20 cr., I. Läderman 20 cr., N. Niederlander 20 cr., N. Milosiu 50 cr., S. Micu 50 cr., B. Weiszin 1 fl., M. Temmer 50 cr., L. Braun 1 fl., F. Patruban 20 cr., N. Jellinek 30 cr., fratii Singer 20 cr., I. Gross 50 cr., N. Chern 50 cr., Hirschmann 60 cr., B. S. 1 fl., G. Misiciu 1 fl., A. Weiss 50 cr., sum'a fl. 11.10 cr.

Prin a celasiu dela dd: Mihaiu Vasiciu 40 cr., T. Georgieviciu 20 cr., C. Popoviciu 50 cr., D. Istvan 20 cr., St. Hodejen 30 cr., A. Popoviciu 20 cr., sum'a fl. 1.80 cr.

Totalu cu diu'a de astadi fl. 2556.45 cr. Sibiu, 13 Aprilie 1880.

Comitetulu centralu pentru ajutoarea inundatiloru.

— (Revolta.) In comun'a Varadi'a de susu, in care s'au executatu comassarea, s'au intemplat unu conflictu sangerosu. Unu economu din acea localitate, anume Citron voiá se lase a se ará acea parte din loculu de pasiune comuna, care i se daduse lui, au fostu opritu a o face, prin locuitorii acelei comune. Esindu la fati'a locului si càtiva gendarmi chiamati in ajutoru, li s'au opusu si acestora cu atàta energia, in càtu gendarmii s'au vediutu necessitati a face intrebuintiare de arm'a loru cu focu, omorindu pe unulu din locuitori, éra pe alti 17 i-au ranitu greu. Din caus'a acestui incidentu s'au tramisu dela Alb'a-Jul'i'a o compania de soldati din regimentulu de infant. Nr. 50, pentru cá se restabilésca ordinea.

— (Càtu au costatu ultimele alegeri liberale din Angli'a?) Cifr'a acelei sume se urca la 20 milióne florini. La fondulu de alegere alu liberaliloru au contribuitu lordulu Roseberry, sociulu d-nei Hanna Rothschild sum'a de 600.000 fl., lordulu Derby 300.000 fl. si fabricantulu Morley 100.000 fl.

Bibliografia.

In septamanile din urma ne au mai venitu urmátorele publicatiuni:

*) Cuitarile sumeloru tramise la acestu comitetu voru urmá prin publicare in diariile de aici „Observatoriulu“ si „Telegrafulu romanu“. La cerere inse, sumele se voru cuitá si separatu.

— A siétea adunare generala ordinara a institutulu de creditu si economii „Albin'a“ tienuta la Sibiu in 19 Martiu 1880. Sibiu 1880.

— Statute pentru regularea trebiloru invetiamentului elementariu in scótele diecesei Lugosului. Lugosiu 1880.

— Ratecirile lui Odysseu, poema epico-traditionaria in 15 canturi dupa Homeru, traduse in versuri de Simeonu P. Simonu studinte gimnasiale. Blasiu 1880. Pretiulu 50 cr.

— Statutele generali ale clubului profesionale si statutele speciali ale asociatiunii economice a clubului professorale din Craiov'a. Craiov'a 1880.

— Au aparutu de sub pressa sub editur'a societatii „Romani'a juna“ doue piesse musicale de compositorulu romanu dl. C. G. Porumbescu, anume: „Zin'a Dunarei“ Polca-mazur, dedicata patronesseloru balului romanu din Vien'a, si valsulu „Camelie“ (ambele pentru piano), cari piesse au fostu executate cu multu efectulu la mentionatul balu din anulu acesta de capel'a dlui Ed. Strauss. Ambele piesse se afla de vendiare la societatea „Romani'a juna“ in Vien'a (I. Sonnenfelsgasse Nr. 1) precum si la depozitele mai insemnate de musicalie. Pretiulu unui esemplaru: Valsulu 1 fl. v. a. (2 franci 20 bani) si Polca 50 cr. v. a. (1 frc. 20 bani). O parte din venitulu curatu este destinatulu pentru fondulu societatii „Romani'a juna“.

Este de asteptatu, cá aceste noue compositiuni romanesci, cari au fostu fórte bine primite de publiculu din Vien'a, se voru bucurá si de atentiunea publicului romanu si nu voru lipsi in cercurile amatoriloru de musica, cu atàtu mai multu cá laudabil'a intreprindere a junelui artistu romanu merita a fi incuragiata si a se bucurá de spriginulu nostru.

— Primulu balu, polca mazurca pentru piano de Ersilia Nicóra Op. I. Proprietatea autórei. Venitulu intregu este destinatulu pentru infintierea unui coru vocalu romanescu in Aradu. Pretiulu 60 cr. (1 fr. 50 b.) Acésta dragalasia compositiune se afla de vendiare la autórea in Aradu.

— Lyr'a romana, fóia musicala si literaria apare de patru ori pe luna in Bucuresci. Sumariulu Nr. 14 este urmatoriulu:

Textu: Originea teatrului nationalu de T. Burada. — Primele notiuni asupra unei orchestre.

— Hamlet, tragedie de Shakespeare. — Notitie diferite.

Musica: Visulu meu, romantia pentru voci si piano.

— „Scól'a romana“, fóia pedagogica pentru inaintarea causei scolare la romani, au reaparutu in Naseudu in 1 Aprile 1880 subt redactiunea si editur'a d-niloru: Max. Popu, prof. gimn. in Naseudu si Vasile Petri, prof. preparandialu emerit.

— Fratilia intru dreptate este numele organului macedo-romanu edatu de d. V. A. Urechie. Acésta fóie are se fia „Gazet'a Romaniloru de peste Balcani“, si va esi odata pe septemana. Dreptu motto organulu pórtá: „Pace cu toti conlocuitorii pe calea respectarei dreptatiloru reciproce“ in drépt'a; éra in stang'a: „Lumina, Nationalitate, Legalitate.“ Fóia se publica in dialectulu macedo-romauu, si in limb'a gréca.

Limb'a bisericésca.

In fiacare din obiectele ce se presinta simtiuriloru nóstre este o substantia si o forma. Substanti'a, form'a sunt doue principii, doue cause din cari resulta corpulu. In universulu intregu, form'a jóca unu mare rolu.

Ce-ar fi lumea fàra form'a variata a atàtoru obiecte ce vedemu intrensa?

Ce a fostu pe càtu au duratu cataclismele universali: o monotonia immensa, unu haosu spaimentatoriu.

De n'ar fi form'a, amu avea óre idea despre frumosu séu *formosu* in ordinea fisica si in cea morala?

Atàtu de multu form'a a inpressionatu pe omu, atàtu de multu elu i-a pretiuitu utilitatea, in càtu a simtitu nevoie se dea diverse forme însusi obiecteloru abstracte, însusi cugetariloru sale.

In psihologia, in logica, in estetica, in metafisica, form'a a primitu o multime de acceptiuni figurate.

In sciintie, in arte, in industria in tóte ramurile activitatii omenesci, form'a are unu rangulu insemnatu.

In jurisprúdentia, se dà forme o inportantia atàtu de mare, in càtu in unele casuri cineva isi perde processulu numai pentru cá n'a implinitu formele prescise de lege; ceea ce a datu nascere axiomei: *Form'a perde fondulu.*

In teologia, avemu form'a santeloru mistere. Cuvintele *Botéza-se robulu lui Dumnedieu*, etc. sunt form'a santului botezu; ap'a si untulu de lemn sunt materii.

Odórele templeloru religióse, vestmintele sacerdotali nu sunt de càtu o forma multipla a cultulu publicu, forma pe care santii parinti ai bisericiei au aflat'o necessaria pentru splendórea, pentru prestigiulu religiunei in scopulu de a intari in credinciosi sentimentulu religiosu.

Cantarile bisericesci, cu diversele loru melodii regulate prin tipicu si dupa principiile teoretice

ale muzicii, aceste imne, care împreună cu decorul stabilit pentru efectuarea oficiului divin, constituie partea poetică a cultului; cântările și rugăciunile, ce sunt ele de cătu o formă a manifestării sentimentelor de omagiu și de adorare din partea credincioșilor către cel prea înalt și către sântii sei.

Din cele ce precedu, vedem că, nu numai mirenii în cercurile activității lor profane, ci și sântii dascăli ai bisericii, cari s'au ocupat de organizarea cultului publice creștinu, au dat o mare importanță formei. Ei au regulat-o în privința practicei până în cele mai mici detalii ale sale că se plăca, se impresionedie, se înțina simțurilor, și astfel se făca pe omu a-și înălța cugetările și anim'a din sfer'a pământesca către regiunile ceresci, se'lu puna în comunicațiune cu divinitatea pentru fericirea lui aci jos și pentru mântuirea sa în vieti'a viitoare.

Limb'a, stilulu, modulu de a ne exprimá își au și ele formele lor; la popoli culti ele sunt regulate prin legi derivate din natur'a limbii și după legile armoniei, și sunt conservate, perfectionate de geniulu nationalu. Formele limbii, ale stilului ne plăcu, ne atragu cu atât mai mult spre a ascultá pe cineva, séu a-i ceti scrierea, cu câtu ele sunt mai corecte, mai elegante, mai perfecte séu mai aprópe de perfecțiune. Din contra, cându unu scriitoriu, unu oratoru, se exprima într'o limbă stricată, într'unu stilu înjosit, ideile, cugetările sale, fie câtu de înalte, își perdu farmeculu, perdu din influența ce aru poté exercitá asupr'a lectorilor séu auditorilor sei. Fondulu perde multe cându form'a nu este în armonia cu densulu.

„Intr'unu cuventu, fără limbă cel mai faimosu autoru, Dica cine ori ce a dice, e cel mai prostu scriitoriu.”

(Eliade R. — Poema didactica după Boileau și Horatiu).

În oficiulu divin, limb'a este de o utilitate incomparabilă mai mare de câtu celelalte forme mute ale cultului.

De asemeni considerațiuni au fost bine prunsi sântii părinți, marii autori eclesiastici.

Sânt'a Scriptura, în originalele ei precum și în traducțiunile din ebreesce, este scrisă în limb'a elena, într'o limbă clasică și într'unu stilu elegantu nobilu. Autorii și traducătorii ei, ómeni sânti în multe și-au datu ostentá de a lasá posterității operele lor că unu monumentu demn de înălțimea subiectelor ce au tractat, de sublimitatea și sântien'a religiei creștine.

Limb'a eclesiei noastre se afla ea óre în condițiunile cerute?

Nu, fără îndoială; nu, pentru că traducătorii cartilor noastre bisericesci n'au fost la înălțimea misiunii sale; pentru că traducțiunea sa este făcută într'o limbă incultă, plină de barbarism, mai virtuos de cuvinte slavone, din cari multe nu se mai înțeleg astăzi la noi, și care mai tóte făcu o cafonie nesuferibilă; limbă care coprinde chiar și expresii indecente, pe care moravurile unui popor civilizatu nu le ierța nici în salónele particularilor.

Stretenie, blagovestenie, preobreenie, predoslovie, zlatoust, bogoslov, milosird, noian, dosadire, și alți slavonismii din aceste carti, nu se mai pricepu acum de romani nici pe câtu se pricepea în trecut.

Slava, duch, veci, cinste, nadejde, prihana, jitnitia, graiu, norodu, isbavire, vazduchu, smerenia, osirdie, stihuri, pronie, haru, naimitu, ziditoriu, (cualificativu datu lui Dumnezeu, și care ilu face zidariu cu mistri'a în mână, în locu de creatoru, care a creatu universulu din nimic); *a manecá*, (unu verbu ce se afla în canonulu din Duminec'a pasciloru: „Se manecamă cu manecarea de diminieta.”) *a salaslui, a proslavi* și alte că acestea, sunt cuvinte, care nu se mai usitédia de multu, nu numai în scrierile profane, dară nici în vorbire.

Cuvinte că *scarba, nemernicu, misielu*, numai au acum sensulu ce avea odinioară.

Dar' acelu amestecu nesocotit de vorbe slavone cu grece, acelu vestimentu de arlechinu ce vedem în nomenclatur'a obiectelor din altariu și a vestimentelor preotiesci, cum: *prastolu, procovetiu, cadelnitua, sfesnicu, sfitu, rucavitua, bedernitua* (slavone); *potir, antimis, orar, omofor, patrahir, engolpion* (grece); în titlurile cartilor, precum; *Ceasoslovu, Molitfelnicu, Cazania* (slavone); *Ochtoichu, Triodu, Pentecostar, Mineiu, Catavasier, Anastasimatar, Irmologion, Kiriacodromion, Pidalion* (grece); în numirile oficialor, adică: *maslu, osfestanie, pogribanie, molitfa, utrenie, vecernie, pavecernitua, polozoznitua, otpust* (slavone); *paraclisu, parastasu, trisaghion, epitafion, chirotonia* (grece); în titlurile

cântarilor: *vosglasenie, sedealna, podobie, troicina, bogorodicina, slavoslovie, peasna, stihovna, hvalite*, (slavone); *doxologia, poliebu, cherwicu, kenonicu, axion, prokimen, condacu, ichos, irmos* (grece).

(Va urmá.)

Deschidere de prenumeratiune la „Observatoriulu“ dela 1/13 Aprile înainte.

Pentru acei domni abonati cari prenumera-sera dela 1/13 Aprile 1879 pe 1 anu, dela 1/13 Iuliu pe 9 luni, éra altii pe 6 sau și numai pe 3 luni, abonamentulu espira cu finea lunei Martiu. Pentru-cá se nu ni se mai întemple cá cu Nrii 1 și 2 din anulu cur., rogamu pe dñii abonati respectivi se binevoiesca a isi descoperi vointi'a înainte de 1/13, înnoindu 'și abonamentulu cu pretiurile aratate în fruntea diariului: de 8 fl. pe 1 anu, 4 fl. pe 6 luni înaintulu monarhiei, éra în afara din monarhia cu 22 franci pe 1 anu, cu 11 franci pe 1/2 anu, în auru sau în bilete de banca sau hipotecarie, éra fractiunile, anume din Romani'a, se potu împlini cu marce de posta.

Redactiunea și Editor'a.

Cursulu bursii din Vien'a și Pest'a în 15 Aprile st. n.

	Vien'a	Pest'a
Rent'a de auru	106.10	106.15
I emisiune de oblig. de statulu dela drumulu de feru orientalu ung.	—	83.25
II emisiune de oblig. de statulu dela drumulu de feru orient. ung.	99.50	99.50
Oblig. de statulu dela 1876 de ale drumului de feru orient. ung.	88.20	86 5/8
Inprumutulu drumurilor de feru ung.	125.40	126.—
Obligatiuni ung. de rescumperarea pamentului	92.50	92.59
Obligatiuni ung. cu clausula de sortire	—	91.25
Obligatiuni urbariale temesiane	92 —	91.50
Obligatiuni urb. temesiane cu clausula de sortire	—	90.75
Obligatiuni urbariale transilvane	92.15	92 1/2
Obligatiuni urbariale croato-slavone	93 —	—
Obligatiuni ung. de rescumpararea diecimii de vinu	92.75	92.75
Datorie de statulu austriaca în chartie	73.45	73.50
Datorie de statulu în argintu	73.80	74.—
Rent'a de auru austriaca	89.60	89.90
Sorti de statulu dela 1860	130.50	130.50
Actiuni de banca austro-ung.	840.—	840.—
Actiuni de banca de creditu ung.	286.50	286.40
Actiuni de creditu aust.	272.75	272.—
Sorti unguresci cu premii	—	115.—
Argintu	—	—
Galbini imper.	5.61	5.55
Napoleonorulu	9.48 1/2	9.46
100 marce nemtesci	58.60	58.60

„ALBIN'A“

Institutu de creditu și de economii.

În sensulu conclusului adunării generale a societății noastre din 19 Martiu 1880 Nr. III, alu șeptelea cuponu dela actiunile institutului nostru scadietoru la 1. Iuliu 1880 se va rescumperá, dela susu numit'a di, la cass'a noastră în Sibiiu cu 9 florini, și până atunci înse se escomptéza acelu cuponu la cass'a noastră de astăzi încolu ori-cându, adică se rescumpera pre langa subtragerea intereselor pe timpulu până la 1 Iuliu a. c.

Sibiiu, 1 Aprile 1880.

Directiunea institutului.

(15) 2—3

Inpletitura cu masin'a.

Acuirandu prin cumperare tatalu meu N. Simtion negociulu de inpletitura cu cinci masine, mai înainte Th. Tontsch, strad'a Cisanadiei Nr. 23 și învitiandu fórte bine inpletitulu cu masin'a, me recomandă p. t. publicu a confecționá (fabricá) ciorapi femeiesci și barbatesci (de tóta marimea și colórea — fără cusatura, lucrati cá eu man'a, din lana, bumbacu, atia sau metasa); mai departe gamasi, veste femeiesci, cingători, haine de copii, plapome, fuste, sialuri, tulpanuri etc. etc.

Primescu și ciorapi purtati spre a'i repará și recomandă totuodata depositulu meu de marfa gat'a.

Emilia Simtion,

Sibiiu, strad'a Cisanadiei Nr. 23 (odinióra coróna ung.), curtea 2, etagiulu I.

Vendiare de masine de inpletitu facon de Dresd'a, de constructiunea cea mai noua. (Cumperatori de masine de inpletitu, la dorintia, primescu instructiunea gratuita.)

Comandele din afara se voru efectui fórte promptu și efinu.

(13) 3—3

CATECHETIC'A

bisericii dreptucredinciose resaritenne

compusa de protopresbiterulu

Joanu Stefanelli,

dócentu la facultatea teologica a universitatii din Cernauti.

Opulu coprinde tóte principiile și regulele relative la alegerea, însirarea, prelucrarea și propunerea materiilor catechetice din religiunea creștinesca, istoria învitiamentului cateheticu creștinescu dela Isusu și până în zilele noastre, literatur'a ramului acestuia și catechese practice cá modele la compunerea cateheselor pentru scóla și biserică, și este menitu mai anteu cá manualu la prelegerile catechetice în institute teologice, apoi și cá manualu pentru pastori sufletesci la elucrarea temelor catechetice pentru conferintiele pastorale.

Pretulu pentru Austro-Ungari'a 5 florini;
„ „ „ Romani'a 13 franci.

De acelasi autoriu au aparutu:

CATECHESE

tractandu

Istori'a biblica a Testamentului vechiu.

Manualu pentru catech-tii și învitiatori scóleloru poporale, pentru pastori sufletesci la catechisatiunile prescise în biserică, pentru candidatii de învitori și pentru educatori și amicii junimii.

Tomulu I.

Pretulu pentru Austro-Ungari'a 5 florini;
„ „ „ Romani'a 13 franci.

Dela acelasi autoriu se afla sub pressa și va a para în anulu acestu:

CATECHESE

tractandu

Istori'a biblica a Testamentului nou și faptele sântiloru apostoli.

Cu adaosu o istoria și geografia scurta a Palestinei și a tieriloru santei scripturi.

Tomulu II.

Editorulu

Tipografi'a eredei de Closius,

(10) 5—6

Sibiiu.

Neoplant'a.

1875.

Medalie de argintu.

Seghedinu.

1876.

Medalie pentru merite.

CLOPOTE

DE TÓTA MARIMEA

pe langa ficsarea prealabila a sune-telorulu loru.

Cu deosebire recomandă clopotele gaurite, înventate de densulu, alu caroru sunetu este mai josu decâtu alu celor de constructiunea vechia și care, fiindu de 100 puncti, sunt asemenea celor de 140 puncti de constructiunea vechie.

Se afla totudeauna în depositu clopote, dela marimea cea mai mica până la 50 chilogr., precum și de proasce portative și de mana.

Se recomandă pentru comande câtu de multe

Antonie Novotny

(4) 12—12

în Timisióra.